

Plantenvondsten in 1981

De Flora van Noordwijk, die in november 1978 werd uitgegeven, moet gezien worden als een momentopname. De plantengroei verandert steeds. Er zijn soorten die jaren achtereen zeldzaam zijn en dan plotseling zeer algemeen voorkomen.

Er zijn ook soorten die af en toe eens op het grondgebied worden gevonden. Dit betreffen dan vooral soorten, die hier niet thuis horen, maar b.v. door de aanleg van een weg of door het bouwrijp maken van terreinen met de materialen worden aangevoerd.

Ook zijn er soorten die gewoon over het hoofd werden gezien of in eerste instantie niet juist werden gedetermineerd.

Ieder jaar wordt er daarom in de Strandloper een lijst met aanvullingen gepubliceerd van soorten die nieuw zijn voor het grondgebied of waarvan andere vindplaatsen bekend zijn geworden.

De onderstreepte soorten zijn nieuw voor de Flora van Noordwijk.

Alisma lanceolatum - Middelste waterweegbree

In veel sloten te vinden.

Alopecurus myosuroides - Duist

Enkele exemplaren bij de parkeerplaats van het Oosterduinse Meer.

Anthemis tinctoria - Gele kamille

Enkele planten bij het Oosterduinse Meer.

Asplenium ruta muralia - Muurvaren

In totaal ca 20 exemplaren op de oude muren van de Algemene Begraafplaats aan de Oude Zeeweg.

De vindplaats op de muur in de Zwanensteeg is verdwenen door de werkzaamheden in verband met het plan Florahof.

(In deze Strandloper vindt u een apart verslag over muurvegetaties).

Bidens cernuus - Knikkend tandzaad

Bouwterrein bij Noordwijkerhout en in de sloten op Leeuwenhorst(De Halle).

Bidens connatus - Vergroeidbladig tandzaad

Langs sloten bij Noordwijkerhout.

Bifora radians - Holzaad

1 exemplaar op een oude voerplaats nabij Langevelderslag.

Botrychium lunaria - Maanvaren

Twee exemplaren in de zeereep ten noorden van het voormalige Golfbad in de Noordduinen.

In de Zuidduinen werd de Maanvaren zeer algemeen gevonden op grazige noordhellingen.

Brassica nigra - Zwarte mosterd

Zeer veel exemplaren op het parkeerterrein bij het Oosterduinse Meer.

Calystegia soldanella

Enkele exemplaren lang de Koningin Wilhelminaboulevard ter hoogte van de Bruinvis. Een grote vindplaats ligt in de zeereep ter hoogte van het voormalige Golfbad.

Calamagrostis canescens - Hennegras

Plaatselijk in de rietkraag langs het Oosterduinse Meer. Enkele exemplaren langs de Duinweg.

Campanula rotundifolia - Grasklokje
Enkele exemplaren bij de Ruigenhoek.

Carex glauca - Blauwe zegge
Veel langs de oostzijde en in de oosthoek van het Oosterduinse Meer.

Carex acutiformis - Moeraszegge
Enkele tientallen exemplaren op "offem".

Carex remota - IJle zegge
Drie polletjes, waarvan één fructificerend, aan de Nachtegaallaan in een slootkant.

Carex acuta - Scherpe zegge
Bij de Ruigenhoek.

Carex serotina - Late zegge
Veel langs de oostzijde en in de noordoosthoek van het Oosterduinse Meer.

Cardamine flexuosa - Bosveldkers
Enkele tientallen exemplaren op "Offem".

Centaurium littorale - Strandduizendguldenkruid
Veel langs de oostzijde en de noordoosthoek van het Oosterduinse Meer.

Chrysanthemum segetum - Gele ganzebloem
Op bouwterrein bij Noordwijkerhout.

Corispermum leptopterum - Smal vlieszaad
Enkele exemplaren langs de Northgodreef bij de manege.

Datura stramonium - Doornappel
Enkele exemplaren op braakliggend land bij de Annahoeve in de Noordzijder polder.

Dianthus armeria - Ruige anjer
1 exemplaar op het grote Vlak in de A.W.duinen.

Digitaria ischaemum - Glad vingergras
Tussen de straatstenen bij het kruispunt Leeuwenhorst te Noordwijkerhout.

Diploxys muralis - Muurzandkool
Vrij algemeen tussen de straatstenen in de dorpskernen. Wordt vaak verward met de jonge planten van de gewone Zandkool.

Dryopteris carthusiana - Smalle stekelvaren
In de verlande ringsloot bij De Halle.

Eleocharis palustris uniglumis - Slanke waterbies
Oud Leeuwenhorst.

Festuca arundinacea - Rietzwenkgas
Eén pol bij Ruigenhoek.

Juncus alpino-articulata ssp atricapillus - Duinrus
Op enkele plaatsen langs het Oosterduinse Meer.

Juncus acutiflorus - Veldrus
Bij Puik en Duin in de berm. Eerdere opgaven van deze soort zijn onjuist.

Juncus subiliflorus - Biezeknoppen

Enkele exemplaren langs de Randweg en in het Middengebied van Noordwijk.

Juncus inflexus - Zeegroene rus

Oosterduinse Meer.

Juncus compressus - Platte rus

Oosterduinse Meer.

Lactua serriola - Kompassla

Enkele exemplaren bij parkeerterrein Oosterduinse Meer.

Lamium hybridum - Ingesneden dovenetel

8 exemplaren op braakliggende grond omgeving Duinpark.

Lychnis coronaria - Prikneus

Enkele exemplaren in een berm bij Langevelderslag.

Malva sylvestris - Groot Kaasjeskruid

1 exemplaar op muur Algemene Begraafplaats Noordwijk.

Myosoton aquaticum - Watermuur

Ruigenhoek en Oosterduinse Meer.

Myriophyllum spicatum - Aarvederkruid

Algemeen in ondiepe sloten.

Nicandra physalodes - Zegekruid

Eén exemplaar op onkruidterrein bij de Duinvos.

Odontites verna ssp serotina - Rode ogentroost

Zeer veel langs de oostzijde van het Oosterduinse Meer.

Onosis spinoza - Kattedoorn

Kleine vindplaats in greppel langs de Achterweg.

Onopordum Acanthium - Wegdistel

Enkele exemplaren in talud langs het Van Limburg Stirumkanaal (AW-duinen).

Orobanche picridis - Bitterkruidbremraap

Enkele exemplaren op het terrein van het voormalige golfbad.

Orobanche purpurea - Blauwe Bremraap

In totaal meer dan 50 exemplaren: aan de westzijde bij het begin van het fietspad door de noordduinen t.h.v. manege Meeuwenoord.

Ook langs een half verhard pad in de zeereep en op het terrein van het voormalige Golfbad.

(Ook de Walstrobremraap werd nog gevonden op dit terrein. Deze drie soorten zo dicht bij elkaar is wel bijzonder. Er komt nog een apart verslag over de vegetatie van het Golfbad. Zie elders in dit nummer).

Phalaris canariensis Kanariezaad

Op bouwterrein bij Noordwijkerhout.

Potamogeton friesii - Puntig fonteinkruid

In de sloten van het Langeveld.

Potamogeton densus - Dichtbladig fonteinkruid

Polder bij Sancta Maria.

Potamogeton crispus - Gekroesd fonteinkruid

Hier en daar in zandvaarten.

Potamogeton lucens - Glanzend fonteinkruid

Op Oud Leeuwenhorst en de Ruigenhoek.

Potamogeton perfoliatus - Doorgroeid fonteinkruid

Hier en daar in zandvaarten.

Potentilla argentea - Viltganzerik

Op de trimbaan een groeiplaats van ongeveer twee vierkante meter. Deze vindplaats was reeds bekend, doch abusievelijk niet opgenomen.

Prunella vulgaris - Gewone Brunel

Op enkele plaatsen bij het Oosterduinse meer. Zeer veel in een weiland aan de Nachtegaallaan en op een braakliggend stuk land aan de Bronsgeester weg.

Ranunculus flammula - Egelboterbloem

Oud Leeuwenhorst.

Reseda lutea - Wilde reseda

Enkele tientallen exemplaren in de zeereep ten noorden van het voormalige Golfbad.

Rumex palustris - Moeraszuring

Hier en daar langs zandvaarten.

Sagina nodosa - Sierlijk vetmuur

Vrij veel in de noordoosthoek van het Oosterduinse Meer.

Scirpus setaceus - Borstelbies

Nog steeds aanwezig bij het Oosterduinse Meer.

Senecio erocifolius - Smalbladig kruiskruid

Enkele planten in de Noordzijder polder.

Senecio jacobaea - Jacobskruiskruid

Enkele exemplaren met straalbloemen in het Middengebied.

Silene armeria - Pekbloem

Op bouwterrein Noordwijkerhout.

Silene Gallica - Franse silene

Op bouwterrein Noordwijkerhout.

Sium latifolium - Grote watereppe

Langs zandvaarten.

Torilis japonica - Heggedoornzaad

Veel exemplaren bij de Ruigenhoek.

Trifolium diffusum - Wijdvertakte klaver

Enkele exemplaren langs de oostzijde van het Oosterduinse meer.

Triglochin palustris - Moeraszoutgras

Langs slootkanten in weilanden.

Verbascum blattaria - Mottenkruid

Enkele tientallen exemplaren op oude voerplaats nabij Langevelderslag.

Zannichellia palustris - Zannichellia

Algemeen in ondiepe sloten.

Ik dank Dick Hoek en Jelle van Dijk voor de doorgegeven nieuwe vondsten c.q. uitbreiding van bestaande vindplaatsen.

Voor nieuwe gegevens houd ik me zeer aanbevolen.

Ik wil nog verwijzen naar het artikel van Jelle van Dijk:

"De flora in en langs de sloten", de Strandloper 13e jrg. nr 3 (sept.1981); en naar twee stukken van Dick Hoek in deze Strandloper, n.l.

"Muurvegetaties in Noordwijk" te beginnen op pag. 22 en naar het artikel over het voormalige Golfbad, ook in dit nummer.

E.Aartse
Joh.Molegraafstr.6
2201 LK Noordwijk

Muurvegetatie in Noordwijk

Oorspronkelijk kwamen muurvegetaties in Nederland niet voor, misschien met uitzondering van Zuid-Limburg. Pas toen de aanvankelijk uitsluitend van hout gebouwde woningen, burchten en boerderijen vervangen werden door stenen bouwwerken, kwamen er vestigingsmogelijkheden voor soorten die aan steenachtige milieus zijn gebonden.

Vooraf de vroeger veel gebruikte zachte handvormsteen, onregelmatig van vorm en met veel spleten en vooral de ruwe, enigszins kruimelige, zachte kalkmortel verweerden na betrekkelijk korte tijd en waren vaak rijk begroeid.

De vestigingsmogelijkheden op nieuwere gebouwen zijn vaak zeer beperkt, omdat nu hardere bakstenen, veelal zeer regelmatig van vorm, en de harde Portlandcement worden gebruikt, die nauwelijks verweren.

De bestaande muurvegetaties hebben vaak te lijden van het slopen van oude bouwwerken, de nog steeds heersende schoonmaakwoede en de restauraties van kaden, grachten en historisch waardevolle gebouwen.

Zo verdween in het afgelopen jaar een oude muur langs de Zwanensteeg in Noordwijk-binnen, omwille van de woningbouw. Het was een rijke groeiplaats van o.a. Muurleeuwebek en Muurvaren.

Al veel eerder waren de muurvegetaties van de Nederlands Hervormde Kerk aan de Voorstraat het slachtoffer geworden van de restauratie. (deze restauratie werd overigens uitgevoerd om te voorkomen dat de kerk verder het slachtoffer zou worden van de muurvegetaties!)

Het afgelopen jaar werden de oude muren van de Algemene Begraafplaats aan de Oude Zeeweg onderzocht. De oudste muren zijn ongeveer 150 jaar oud en voor een